

KÜTAHYA DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZLERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

EVLİYA ÇELEBİ

Siyasal Bilimler Dergisi/Journal of Political Sciences

Sayı: 01 Yıl: 2024

EVLIYA ÇELEBİ SİYASAL BİLİMLER DERGİSİ
Sayı:1 / 2024

EVLIYA ÇELEBİ SİYASAL BİLİMLER DERGİSİ
EVLIYA ÇELEBİ JOURNAL OF POLITICAL SCIENCES

Sayı / Number: 1
EKİM / OCTOBER 2024

Sahibi / Owner
T.C. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Uygulama ve Araştırma Merkezleri Koordinatörlüğü

İmtiyaz Sahibi
Prof. Dr. Süleyman KIZILTOPRAK
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Rektörü

Editör / Editor
Prof. Dr. Hüseyin ŞEYHANLIOĞLU

Yayın Kurulu / Editorial Board
Prof. Dr. Hüsamettin İNAÇ
Prof. Dr. Ayşe Nur SIR DÜNDAR
Prof. Dr. Hüseyin ŞEYHANLIOĞLU
Doç. Dr. Eray ACAR
Doç. Dr. Erkan ÇAV

Görsel Tasarım ve Dizgi / Graftic Design & Typest
Öğr. Gör. Betül AYHAN

Kapak Tasarımı / Cover Design
Öğr. Gör. Adem DÖNMEZ

Yazışma Adresi / Correspondence Address:
Evliya Çelebi Siyasal Bilimler Dergisi
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Uygulama ve Araştırma Merkezleri Koordinatörlüğü,
Kütahya-Türkiye
evliyacelebisbd@dpu.edu.tr

EVLİYA ÇELEBİ SİYASAL BİLİMLER DERGİSİ

Sayı:1 / 2024

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Sunuş

Prof. Dr. Süleyman KIZILTOPRAK

Editörden

Prof. Dr. Hüseyin ŞEYHANLIOĞLU

Makaleler

Sıdıka BOYACI, Şakir TURAN

Temettuat Kayıtlarına Göre Akşehir Sancağı
İshaklı Kazasına Bağlı Mandıra Karyesinin
Sosyo-Ekonomik Durumu

1-11

Ahmet Ali KÜTAHYALI

İttihat ve Terakkinin Meşrutiyet İktidarını
Devralışı ve Sahiplenişi: Arşiv Belgelerinde
Meşrutiyet Aleyhine Söz Söyleyenlerin
Soruşturmaları

12-20

Mustafa ESEN

Milli Birlik Komitesinin Amerika İle
İlişkilerinin Belirlenmesinde Devralınan
Hazinenin ve Borçların Rolü

21-29

Hüsamettin İNAÇ, Furkan ŞENTÜRK

James Rosenau: Uluslararası İlişkilerin
Küreselleşme Olgusu Ve Siyasetin
Dönüşümü

30-40

**Hüsamettin İNAÇ, Ahmed Hasan
SHAMKHI**

ABD-Çin Rekabetinin Yeni Dünya Düzenine
Yansımaları

41-53

Beyzanur KINA

İran'ın Şii Politikası

54-64

EVLİYA ÇELEBİ SİYASAL BİLİMLER DERGİSİ
Sayı:1 / 2024

SUNUŞ

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Merkezleri Koordinatörlüğü'ne bağlı olarak yayımlanmaya başlayan **Evliya Çelebi Siyasal Araştırmalar Dergisi**'nin ilk sayısını siz değerli okuyucularımızla buluşturmanın gururunu yaşıyoruz.

Dergimizin ismini taşıyan Evliya Çelebi (1611-1685), yalnızca Osmanlı coğrafyasını ve kültürünü kayıt altına almasıyla değil, aynı zamanda döneminin siyasi, sosyal, askeri ve kültürel yapısını gelecek nesillere aktarmasıyla da dünya tarihinin eşsiz isimlerinden biridir. Seyahatnamesiyle bilgiye duyduğu tutkuyu ortaya koyan Evliya Çelebi, bize bugün de bilimsel çalışmaların yol göstericisi olabilecek bir miras bırakmıştır.

Evliya Çelebi'nin bu dergiye isim olması, bir yandan onun Kütahyalı kimliğine duyduğumuz vefa borcunu ve ismini gelecek nesillere aktarma arzumuzu, diğer yandan ise onun bakış açısıyla bilginin evrenselliğini ve geleceğe ışık tutma çabasını paylaşma isteğimizi ifade etmektedir. Bu çerçevede, siyasi, sosyal, askeri, ilmi ve coğrafi alanlarda akademik çalışmalara ev sahipliği yapacak dergimizin hem yerel hem de küresel ölçekte önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz.

Dergimizin hazırlanmasında emeği geçen Uygulama ve Araştırma Merkezleri Koordinatörlüğü ekibine, editörlerimize ve yayın süreçlerinde katkı sağlayan tüm değerli çalışma arkadaşlarımıza teşekkür eder, bu derginin bilim dünyasına değerli katkılar sunmasını temenni ederim.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Süleyman KIZILTOPRAK
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Rektörü

EVLİYA ÇELEBİ SİYASAL BİLİMLER DERGİSİ

Sayı:1 / 2024

EDİTÖRDEN

Kıymetli Evliya Çelebi Siyasal Araştırmalar Dergisi okuyucuları,

İlk sayımızda sizlerle birlikte olmanın mutluluğunu yaşamaktayız.

Uzun bir hazırlıktan sonra yayın hayatına başlayan **Evliya Çelebi Siyasal Araştırmalar Dergimizde**, ulusal ve uluslararası ölçekte Lisansüstü eğitimde bulunan gençlerimizden başlayarak akademiyanın en üst aşamasına kadar sosyal bilimler alanında katkı sunmaya çalışıyoruz.

21.yy'da yeniden şekillenme olan Dünya Düzeninde, Küresel bir aktör olarak varım demek ve tarihimizden gelen sorumluluk bilinciyle ülkemizin zengin kültür birikimlerini geleceğin nesillerine akademik bir titizlikle ulaştırabilmenin gayreti içindeyiz. Amacımız gençlerimizin bir pergel gibi bir ayağı tarihinde bulunurken diğer ayağıyla da kendi malı olarak gördüğü gerçekleri dünyanın neresinde olursa olsun alıp ülkesine getirmesi ve bunları geliştirip insanlığa sunması hedefindeyiz.

Başta Rektörümüz Süleyman KIZILTOPRAK olmak üzere çok sayıda değerli idareci, yazar, hakem ve okuyucu dergimize emeğini, bilgisini, tecrübe ve desteğini kattı; Evliya Çelebi Siyasal Araştırmalar Dergisi bu sayede doğdu. Gayemiz bu başarının büyük bir titizlik, emek ve özveriyle devam ettirilmesi ve daha çok akademisyen ve okuyucunun bu kaynaktan daha çok istifade etmesini sağlayabilmektir.

Bu sayımızda Siyaset Bilimi, Tarih ve Uluslararası İlişkiler alanlarında hazırlanmış yedi adet makale yer almaktadır. İlk sayımızda emeği geçen bütün idareci, akademisyen, yazar, inceleyici ve mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyor, hepinize iyi okumalar diliyorum.

Prof. Dr. Hüseyin ŞEYHANLIOĞLU

Editör

